

[Madsen-Mygdal.]

ser paa hver sin Side af en Grænse og saa naturligtvis varetage Særinteresserne for den Klasse, der er den talrigste. Men jeg tror, som sagt, de Herrer her vil forregne sig — hvor vel det end alt sammen er udtænkt, er det, som sagt, for let gennemskueligt. Det vil ikke lykkes for dem at faa danske Landmænd til at forstaa og anerkende, at Ejendomsretten kan tilsidesættes paa den Maade, som her er angivet. De kan nok saa meget forsikre, at Ekspropriationen kun gælder for Ejendomme over 40 ha. Alle kan se, at det er kun noget, der skal stilles op som et Sovepulver for den talstærke Del af danske Jordbrugere, der har Ejendomme under denne Klasse. Saa snart det første Skridt er gjort, saa snart Principet er anerkendt, er der ingen Grænse, der kan holde her, og saa vil det for øvrigt vise sig, at den Retsfølelse, der er lige saa stærk hos Husmanden som hos Gaardmanden, aldrig vil indlade sig paa at anerkende, at Ejendomsretten skulde være et saa løst og taaget Begreb, at den lader sig ændre eller omforme efter det større eller mindre Antal Tønder Land, der hører til en Ejendom.

Lige saa lidt vil det lykkes for Regeringen eller de to samarbejdende Regeringspartier, der jo her staar Side om Side ved dette Angreb paa Landmandens grundlovshjemlede Ejendomsret, at berolige Landmændene med de højst ejendommelige Bestemmelser, der findes i Lovforslagets § 4, 3die Stykke. Der staar her:

„Ekspropriationen skal fortrinsvis finde Sted overfor Jord, der ikke udnyttes forsvarligt; den maa kun gøres gældende med Hensyn til Jordarealer, hvis Adskillelse fra Hovedlodden efter Jordlovsudvalgets Skøn ikke virker skadelig for Ejendommens Drift, ligesom den ikke maa formindskes en Gaards Areal saaledes, at Resten efter Udvalgets Opfattelse kommer til at staa i Misforhold til Avlsbygningerne.“

Altsaa, der maa kun eksproprieres fra Ejendomme, eller der skal fortrinsvis eksproprieres fra Ejendomme, der ikke udnyttes forsvarligt, det vil altsaa sige fra de Landmænd, som ikke forvalter deres Jord paa rette Maade. Men her melder sig jo det interessante Spørgsmaal: Hvem skal træffe Afgørelsen — vi har jo i sin Tid set, at Afgørelserne kan falde noget forskelligt ud. Hvem skal være Dommerne, der afgør Spørgsmaalet? Hvem skal være Dommer over samtlige Landmænd her i Landet? Thi, som jeg sagde før, det gælder alle; Grænsen ved de 40 ha vil ikke kunne holde,

og for øvrigt maa man vel ogsaa sige, at skal der eksproprieres fra den Mand, der har over 40 ha, naar han dyrker Jorden daarligt, saa maa den, der har 30 ha og dyrker den endnu daarligere, vel ogsaa være hjemfalden til Ekspropriation. Hvem er det, der skal have den for samtlige Landmænd saa vigtige Afgørelse i sin Haand? Hvem er det, som alle Landmænd nu skal op til Eksamen hos, en Eksamen, hvor Udfaldet bestemmer, om de kan beholde et eller to Skifter af deres Jord? Ja, det staar ikke i Lovforslaget. Det er i det hele taget et mærkeligt Lovforslag. Det er vigtige Forhold, det behandler, men der er mange Ting, der er glemt deri. Men jeg gaar ud fra, at det er Jordlovsudvalget, der ogsaa skal bestemme dette, deri tager jeg neppe fejl. Gang paa Gang møder vi dette Jordlovsudvalg, og der tillægges det den ene Beføjelse mere vidtgaaende end den anden. Hvem er altsaa det Jordlovsudvalg? Naar vi nu skal til at lovgive paa denne Maade, og Jordlovsudvalget skal have en saadan Myndighed, som her foreslaas, saa tror jeg dog, det er rigtigt, at Rigsdagen et Øjeblik ser hen til Jordlovsudvalget — det har jo nu virket snart i 10 Aar — og stiller det Spørgsmaal: Hvem er dette Jordlovsudvalg, hvorledes sammensættes Jordlovsudvalget, og hvilken Sagkundskab raader dette Jordlovsudvalg over? Ja, her er ogsaa en Mærkelighed: der staar ikke et Ord i Lovforslaget om, hvem Jordlovsudvalget er. Vi ved jo, at der er nedsat et Jordlovsudvalg, og vi ved ogsaa, hvem det bestaar af — for nylig har Landbrugsministeren fornyet Udnavnelserne —, og vi ved, at et stort Antal af Medlemmerne er Rigsdagsmænd — det skulde ikke forringe Udvalgets Kvalifikation —, og vi ved ogsaa, at et Flertal paa ca. to Trediedele bestaar af gode socialdemokratiske og radikale Politikere; men er nu den højtærede Landbrugsminister saa sikker paa, at dette Udvalg ogsaa rummer en saadan Upartiskhed og Sagkundskab, at Rigsdagen virkelig med god Samvittighed kan gøre det til et Velfærdsudvalg for hele det danske Landbrug, til en Domstol, fra hvilken der ikke er nogen Appellinstans, en Højesteret, der uden videre afsiger Domme over enhver Landmands Duelighed og over den Skæbne, han derefter skal have. Jeg tror, det vil være rigtigt, at man overvejer, om vi paa et saa fundamentalt Omraade som det, vi her bevæger os paa, vil anerkende det for at være en Retstilstand, der kan betragtes som tilfredsstillende og forsvarlig, at der tillægges dette, jeg kan godt sige tilfældigt opvoksede Udvalg, hvis Medlems-tal ikke er fastsat i nogen Lov, tillægges en